

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 184 (XXVIII) — Nr. 666

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Marti, 30 august 2016

SUMAR

	Pagina	Nr.		Pagina
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE			DECIZII ALE PRIM-MINISTRULUI	
Decizia nr. 248 din 5 mai 2016 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor Legii nr. 164/2014 privind unele măsuri pentru accelerarea și finalizarea procesului de soluționare a cererilor formulate în temeiul Legii nr. 9/1998 privind acordarea de compensații cetățenilor români pentru bunurile trecute în proprietatea statului bulgar în urma aplicării Tratatului dintre România și Bulgaria, semnat la Craiova la 7 septembrie 1940, precum și al Legii nr. 290/2003 privind acordarea de despăgubiri sau compensații cetățenilor români pentru bunurile proprietate a acestora, sechestrate, reținute sau rămase în Basarabia, Bucovina de Nord și Ținutul Herța, ca urmare a stării de război și a aplicării Tratatului de Pace între România și Puterile Aliate și Asociate, semnat la Paris la 10 februarie 1947, și pentru modificarea unor acte normative, în ansamblul său, și ale art. 10 și art. 11 din acest act normativ, în special	2-6	281.	— Decizie privind eliberarea domnului Rareș Văduva din funcția de secretar de stat la Departamentul de Informații și Protecție Internă din cadrul Ministerului Afacerilor Interne	14
Decizia nr. 362 din 2 iunie 2016 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. XVIII din Legea nr. 2/2013 privind unele măsuri pentru degrevarea instanțelor judecătorești, precum și pentru pregătirea punerii în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă	6-8	282.	— Decizie privind numirea domnului Mihai-Cristian Mărculescu în funcția de secretar de stat la Departamentul de Informații și Protecție Internă din cadrul Ministerului Afacerilor Interne	14
Decizia nr. 442 din 21 iunie 2016 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 341 din Codul de procedură penală	9-13	283.	— Decizie privind numirea domnului Marius-Haiantz Patriche în funcția de subsecretar de stat la Departamentul de Informații și Protecție Internă din cadrul Ministerului Afacerilor Interne	15
		284.	— Decizie privind numirea domnului Cătălin Gădici în funcția de subsecretar de stat la Departamentul de Informații și Protecție Internă din cadrul Ministerului Afacerilor Interne	15
			ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
		897.	— Ordin al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale pentru completarea anexei la Ordinul ministrului agriculturii și dezvoltării rurale nr. 449/2008 privind caracteristicile tehnice, condițiile de folosire a uneltelor admise la pescuitul comercial și metodele de pescuit comercial în apele maritime și continentale	16

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****DECIZIA Nr. 248**

din 5 mai 2016

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor Legii nr. 164/2014 privind unele măsuri pentru accelerarea și finalizarea procesului de soluționare a cererilor formulate în temeiul Legii nr. 9/1998 privind acordarea de compensații cetățenilor români pentru bunurile trecute în proprietatea statului bulgar în urma aplicării Tratatului dintre România și Bulgaria, semnat la Craiova la 7 septembrie 1940, precum și al Legii nr. 290/2003 privind acordarea de despăgubiri sau compensații cetățenilor români pentru bunurile proprietate a acestora, sechestrate, reținute sau rămase în Basarabia, Bucovina de Nord și Ținutul Herța, ca urmare a stării de război și a aplicării Tratatului de Pace între România și Puterile Aliate și Asociate, semnat la Paris la 10 februarie 1947, și pentru modificarea unor acte normative, în ansamblul său, și ale art. 10 și art. 11 din acest act normativ, în special

Augustin Zegrean	— președinte
Valer Dorneanu	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Simina Popescu	— magistrat-asistent

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

5. Prin Încheierea din 11 februarie 2015, pronunțată în Dosarul nr. 45.326/299/2014, **Tribunalul București — Secția a III-a civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor Legii nr. 164/2014 privind unele măsuri pentru accelerarea și finalizarea procesului de soluționare a cererilor formulate în temeiul Legii nr. 9/1998 privind acordarea de compensații cetățenilor români pentru bunurile trecute în proprietatea statului bulgar în urma aplicării Tratatului dintre România și Bulgaria, semnat la Craiova la 7 septembrie 1940, precum și al Legii nr. 290/2003 privind acordarea de despăgubiri sau compensații cetățenilor români pentru bunurile proprietate a acestora, sechestrate, reținute sau rămase în Basarabia, Bucovina de Nord și Ținutul Herța, ca urmare a stării de război și a aplicării Tratatului de Pace între România și Puterile Aliate și Asociate, semnat la Paris la 10 februarie 1947, și pentru modificarea unor acte normative.** Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de Mădălina Nicmoruș, Virgil Nicmoruș, Grigorie Cricopolo, Rozalia Cricopol și Gabriela Constantin cu prilejul soluționării apelului împotriva Încheierii din 7 octombrie 2014, pronunțată de Judecătoria Sectorului 1 București într-o cauză având ca obiect cererea de încuviințare a executării silite.

6. **În motivarea excepției de neconstituționalitate**, autorii acesteia susțin, în esență, că prevederile Legii nr. 164/2014 sunt neconstituționale, deoarece creează situații discriminatorii pentru aceleași categorii de persoane, termenul de 5 ani pentru care a fost reeșalonată plata despăgubirilor nu este unul rezonabil, iar elementele cuprinse în expunerea de motive a actului normativ criticat nu sunt de natură să justifice adoptarea acestui act normativ. Astfel, se susține că Legea nr. 164/2014 creează situații discriminatorii în cadrul aceleiași categorii de persoane, și anume persoanele îndreptățite la despăgubiri în temeiul Legilor nr. 9/1998 și nr. 290/2003, întrucât unele dintre aceste persoane au încasat deja sumele de bani stabilite cu titlu de despăgubire, într-un termen rezonabil sau chiar în termenul instituit de legile menționate, iar altele vor încasa aceste despăgubiri în mod eșalonat, pe o perioadă de 5 ani, așa cum prevede Legea nr. 164/2014. De asemenea, apreciază că dispozițiile Legii nr. 164/2014 creează o discriminare între persoanele îndreptățite la despăgubiri, în ceea ce privește regimul probator referitor la proprietățile abandonate, la termenele și modalitatea de soluționare a cererilor de

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Loredana Veisa.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor Legii nr. 164/2014 privind unele măsuri pentru accelerarea și finalizarea procesului de soluționare a cererilor formulate în temeiul Legii nr. 9/1998 privind acordarea de compensații cetățenilor români pentru bunurile trecute în proprietatea statului bulgar în urma aplicării Tratatului dintre România și Bulgaria, semnat la Craiova la 7 septembrie 1940, precum și al Legii nr. 290/2003 privind acordarea de despăgubiri sau compensații cetățenilor români pentru bunurile proprietate a acestora, sechestrate, reținute sau rămase în Basarabia, Bucovina de Nord și Ținutul Herța, ca urmare a stării de război și a aplicării Tratatului de Pace între România și Puterile Aliate și Asociate, semnat la Paris la 10 februarie 1947, și pentru modificarea unor acte normative, excepție ridicată de Mădălina Nicmoruș, Virgil Nicmoruș, Grigorie Cricopolo, Rozalia Cricopol și Gabriela Constantin în Dosarul nr. 45.326/299/2014 al Tribunalului București — Secția a III-a civilă, care formează obiectul Dosarului nr. 1.173D/2015 al Curții Constituționale.

2. La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Magistratul-asistent referă asupra cauzei și arată că, la dosar, autorii excepției au transmis note scrise prin care susțin admiterea excepției de neconstituționalitate, iar partea Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților a transmis note scrise prin care solicită respingerea excepției.

4. Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public care pune concluzii de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate, sens în care invocă deciziile Curții Constituționale nr. 855 din 10 decembrie 2015 și nr. 173 din 29 martie 2016.

despăgubire. Astfel, până la intrarea în vigoare a Legii nr. 164/2014, persoanele îndreptățite puteau dovedi dreptul lor de proprietate cu înscrisuri și/sau martori, în timp ce, potrivit noii reglementări, dovada dreptului de proprietate se poate face exclusiv prin înscrisuri care atestă existența dreptului la despăgubiri, acestea putând fi doar completate cu declarații ale martorilor. Arată că, în privința procedurii de soluționare, beneficiarii Legii nr. 290/2003 dețineau un titlu executoriu din momentul în care Comisia județeană emitea hotărârea de acordare a despăgubirilor. În prezent, hotărârea Comisiei județene este supusă controlului de legalitate al Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților, autoritate publică care validează sau nu hotărârea, iar termenele prevăzute pentru soluționarea cererilor sunt, pe de o parte, excesive (între 9 și 36 de luni, în funcție de numărul cererilor de despăgubire), raportate la caracterul rezonabil al termenului de soluționare al oricărei cereri, iar, pe de altă parte, sunt insuficiente și arbitrar față de cetățean.

7. În continuare, autorii excepției consideră că dispozițiile Legii nr. 164/2014 aduc atingere dreptului de proprietate privată prin faptul că actualizarea creanței se realizează doar până la data de 18 decembrie 2014, în condițiile în care eșalonarea are loc în perioada 2015—2019.

8. Cu privire la termenul de eșalonare a plăților despăgubirilor pe o perioadă de 5 ani, autorii susțin că această nouă eșalonare reprezintă o atingere adusă substanței dreptului de proprietate al persoanelor îndreptățite, întrucât beneficiarii Legii nr. 290/2003 sunt titularii unui drept de creanță suficient de bine stabilit, pentru a beneficia de protecția art. 1 din Primul Protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, astfel cum rezultă și din jurisprudența în materie a Curții Europene a Drepturilor Omului. Prin urmare, întârzierea la plată sau refuzul de plată din partea statului constituie atingeri aduse art. 44 din Constituție. Or, măsurile instituite prin Legea nr. 164/2014 nu se pot justifica prin amenințarea adusă bugetului de stat, dat fiind că România nu se află în niciuna din situațiile de excepție la care fac referire dispozițiile art. 53 din Constituție. Mai mult, o omisiune din partea autorităților de a se conforma într-un termen rezonabil unei hotărâri definitive poate genera o încălcare a prevederilor art. 6 paragraful 1 din Convenție și a celor cuprinse în art. 1 din Primul Protocol adițional la Convenție, în special atunci când obligația de executare a deciziei în cauză aparține unei autorități administrative. În acest sens invocă hotărârile Curții Europene a Drepturilor Omului din 27 mai 2004 și 29 septembrie 2005, pronunțate în cauzele *Metaxas împotriva Greciei*, paragrafele 26 și 31, și *Tacea împotriva României*, paragrafele 27, 39 și 40.

9. În final, autorii excepției apreciază că proiectul Legii nr. 164/2014 a fost elaborat și adoptat nerespectându-se procedurile privind participarea cetățenilor și asociațiilor legal constituite la procesul de elaborare a actelor normative și la procesul de luare a deciziilor, încălcându-se, astfel, prevederile constituționale ale art. 31, 52 și 53, precum și dispozițiile art. 7 și 8 din Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică.

10. **Tribunalul București — Secția a III-a civilă** consideră că excepția de neconstituționalitate este întemeiată, din perspectiva respectării exigenței „*termenului rezonabil*”. Astfel, în raport cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului (spre exemplu, hotărârile pronunțate în cauzele *Horsnby împotriva Greciei*, *Șandor împotriva României*, *Burdov împotriva Rusiei* și *Săcăleanu împotriva României*), instanța judecătorească reține că atât întârzierea executării, cât și plata eșalonată a drepturilor stabilite printr-un titlu executoriu pot fi justificate în circumstanțe speciale, însă condiția este ca acestea să nu afecteze însăși substanța dreptului de acces la instanță, protejat de art. 6 paragraful 1 din Convenția pentru apărarea

drepturilor omului și a libertăților fundamentale. În consecință, instanța nu contestă faptul că măsurile dispuse prin Legea nr. 164/2014 urmăresc un scop de utilitate publică, respectiv promovarea unei modalități de plată care să permită în același timp despăgubirea tuturor persoanelor îndreptățite, dar și respectarea țintei de deficit bugetar anual. Însă, reeșalonarea unor debite ale statului, pe o durată de 5 ani, în condițiile în care acestea mai fuseseră eșalonate potrivit 8 alin. (2) din Legea nr. 9/1998, art. 38 alin. (5) lit. c) din Hotărârea Guvernului nr. 753/1998 în două tranșe, pe parcursul a 2 ani consecutivi, a făcut ca momentul realizării dreptului intimaților să dobândească un caracter incert și imprevizibil, fiind afectată, însăși substanța sa.

11. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

12. **Guvernul** consideră că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, sens în care invocă jurisprudența în materie a Curții Constituționale, potrivit căreia prin mecanismul de actualizare a sumelor ce trebuie plătite de către stat cu indicele prețurilor de consum se asigură executarea integrală a despăgubirii, acordând totodată statului posibilitatea să identifice resursele financiare necesare achitării acestor sume. Totodată, arată că adoptarea unor măsuri de eșalonare contribuie la rezolvarea unei situații extraordinare, prin reglementarea unor măsuri cu caracter temporar. Măsurile instituite urmăresc un scop legitim — asigurarea stabilității economice a țării — și păstrează un raport rezonabil de proporționalitate între mijloacele folosite și obiectivul avut în vedere — plata eșalonată a despăgubirilor în cauză. În plus, măsurile reglementate au un caracter pozitiv, în sensul că Guvernul recunoaște obligația de plată a autorității statale și se obligă la plata despăgubirilor, modalitate de executare impusă de situația de excepție pe care o reprezintă, pe de o parte, proporția deosebit de semnificativă a creanțelor astfel acumulate împotriva statului și, pe de altă parte, stabilitatea economică a statului român în actualul context de criză economică națională și internațională. În raport cu prevederile art. 21 alin. (3) din Constituție menționează că dispozițiile ce fac obiectul prezentei excepții nu reprezintă o încălcare a accesului liber la justiție, deoarece legea prevede posibilitatea persoanei îndreptățite de a se adresa instanței judecătorești atât în cazul în care este nemulțumită de soluția dată, cât și în cazul în care entitatea investită de lege nu emite decizia în termenele prevăzute de lege, iar suspendarea executării silite reprezintă efectul legal inerent al plății eșalonate, stabilită de legiuitor. Criticile cu privire la neconstituționalitatea dispozițiilor legale în discuție raportate la art. 16 alin. (1) din Constituție nu pot fi reținute, deoarece încălcarea principiului egalității și nediscriminării există atunci când se aplică un tratament diferențiat unor situații care, în funcție de scopul urmărit, nu sunt diferite, fără să existe o motivare obiectivă și rezonabilă. Dispozițiile legale criticate nu instituie un tratament discriminatoriu, norma fiind aplicabilă tuturor destinatarilor săi. Apreciază că prevederile art. 31 și 53 din Constituție, invocate de autorii excepției, nu sunt incidente în cauza de față, nefiind vorba de încălcarea dreptului la informație ori restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți.

13. **Avocatul Poporului** consideră că prevederile art. 10 și 11 din Legea nr. 164/2014 sunt constituționale, sens în care arată că prevederile supuse controlului de constituționalitate se aplică tuturor celor prevăzuți de ipoteza normei după intrarea acesteia în vigoare, având domeniul lor propriu de aplicare. Un act normativ nou (în speță, Legea nr. 164/2014) nu face altceva decât să refuze supraviețuirea anumitor dispoziții din Legea veche (Legea nr. 290/2003, cu privire la modalitatea de

despăgubire a persoanelor îndreptățite) și să reglementeze modul de acțiune în timpul următor intrării ei în vigoare, adică în domeniul ei propriu de aplicare. Invocă Decizia Curții Constituționale nr. 20 din 21 ianuarie 2015 și reține că intervenția unui act normativ nou, prin care legiuitorul a înțeles să reglementeze o serie de măsuri pentru finalizarea procesului de soluționare a cererilor formulate în temeiul Legii nr. 9/1998 și al Legii nr. 290/2003, nu este de natură să creeze discriminări sau o restrângere a exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți. Referitor la critica de neconstituționalitate formulată în raport cu art. 44 din Constituție precizează că dreptul de proprietate privată nu apare ca fiind iluzoriu, în condițiile în care este supus unor condiții și limitări, în temeiul legii. Este adevărat că stabilirea unor noi termene ar putea fi echivalată cu o ingerință din partea legiuitorului în materia dreptului de proprietate privată, însă, aceasta răspunde exigențelor de legalitate și proporționalitate între interesele generale și imperativele apărării drepturilor fundamentale ale indivizilor. Referitor la criticile de neconstituționalitate ce privesc soluția legiuitorului de eşalonare a despăgubirilor pentru o perioadă de 5 ani și suspendare a oricărei proceduri de executare silită, până la împlinirea termenelor la care devin scadente obligațiile prevăzute în titlurile de plată emise în condițiile Legii nr. 164/2014, apreciază că aceasta nu este de natură să aducă atingere normelor constituționale, doar pentru că legiuitorul a ales să reglementeze în mod diferit modul de plată a despăgubirilor acordate, și anume în tranșe anuale egale, eşalonat, pe o perioadă de 5 ani, atât timp cât dreptul de proprietate nu este suprimat. Această măsură este justificată și de contextul economico-financiar cu care se confruntă statul și nu neagă dreptul beneficiarilor la plata despăgubirilor, ci instituie aplicarea unui nou sistem de acordare. În privința celorlalte critici de neconstituționalitate ale prevederilor art. 10 și 11 din Legea nr. 164/2014 precizează că acestea nu pot fi reținute, normele indicate fiind în concordanță cu dispozițiile constituționale invocate.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, notele scrise depuse la dosar, concluziile procurorului, prevederile legale criticate, raportate la dispozițiile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

14. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

15. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie, potrivit încheierii de sesizare, prevederile Legii nr. 164/2014 privind unele măsuri pentru accelerarea și finalizarea procesului de soluționare a cererilor formulate în temeiul Legii nr. 9/1998 privind acordarea de compensații cetățenilor români pentru bunurile trecute în proprietatea statului bulgar în urma aplicării Tratatului dintre România și Bulgaria, semnat la Craiova la 7 septembrie 1940, precum și al Legii nr. 290/2003 privind acordarea de despăgubiri sau compensații cetățenilor români pentru bunurile proprietate a acestora, sechestrate, reținute sau rămase în Basarabia, Bucovina de Nord și Ținutul Herța, ca urmare a stării de război și a aplicării Tratatului de Pace între România și Puterile Aliate și Asociate, semnat la Paris la 10 februarie 1947, și pentru modificarea unor acte normative, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 910 din 15 decembrie 2014. Din motivarea excepției de neconstituționalitate rezultă că autorii acesteia critică, în realitate, atât Legea nr. 164/2014, în ansamblul său, cât și, în

special, prevederile art. 10 și 11 din acest act normativ, care au următorul cuprins:

— Art. 10: „(1) Plata despăgubirilor stabilite prin actele administrative prevăzute la art. 9 lit. a) și b) se efectuează în ordinea cronologică a emiterii acestora, în tranșe anuale egale, eşalonat, pe o perioadă de 5 ani, începând cu data de 1 ianuarie 2015.

(2) Plata despăgubirilor stabilite prin actele administrative prevăzute la art. 9 lit. c) și d) se efectuează în ordinea cronologică a emiterii acestora, în tranșe anuale egale, eşalonat, pe o perioadă de 5 ani, începând cu anul următor emiterii deciziilor de validare.

(3) Plata sumelor de bani stabilite prin hotărâri judecătorești, rămase definitive și irevocabile sau, în cazul proceselor începute după data de 15 februarie 2013, rămase definitive, până la data intrării în vigoare a prezentei legi, se efectuează în tranșe anuale egale, eşalonat, pe o perioadă de 5 ani, începând cu data de 1 ianuarie 2015.

(4) Sumele neplătite, aferente hotărârilor judecătorești prevăzute la alin. (3) și actelor administrative prevăzute la art. 9 lit. a) și b), se actualizează cu indicele de creștere a prețurilor de consum pentru perioada de la momentul rămânerii irevocabile/definitive, respectiv al emiterii acestora, până la data intrării în vigoare a prezentei legi, și constituie obligații de plată, în tranșe, în condițiile prezentei legi. Actualizarea sumei se face prin decizie a președintelui Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților.

(5) Sumele aferente actelor administrative prevăzute la art. 9 lit. c) se actualizează prin decizia de validare cu indicele de creștere a prețurilor de consum, pentru perioada de la momentul emiterii hotărârilor până la data intrării în vigoare a prezentei legi, și constituie obligații de plată, în tranșe, în condițiile prezentei legi.

(6) Pentru fiecare tranșă anuală, Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților emite un titlu de plată. Titlul de plată, în original, se comunică, în cel mult 5 zile de la emiterie, Ministerului Finanțelor Publice și persoanelor îndreptățite.

(7) Cuantumul unei tranșe anuale nu poate fi mai mic de 20.000 lei. În cazul în care suma ce trebuie plătită este mai mică decât 20.000 lei, aceasta va fi achitată integral, într-o singură tranșă.”;

— Art. 11: „(1) Plata sumelor stabilite prin titlurile de plată se efectuează de către Ministerul Finanțelor Publice, în termen de cel mult 180 de zile de la data emiterii acestora.

(2) Procedura de plată se aprobă prin ordin al ministrului finanțelor publice, până la data de 31 decembrie 2014, care se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

(3) Orice procedură de executare silită se suspendă de drept, până la împlinirea termenelor la care devin scadente obligațiile de plată prevăzute în titlurile de plată emise conform art. 10 alin. (6).”.

În opinia autorilor excepției de neconstituționalitate, prevederile legale criticate contravin dispozițiilor din Constituție cuprinse în art. 16 alin. (1) referitor la egalitatea în drepturi, art. 21 alin. (3) privind dreptul la un proces echitabil și la soluționarea cauzelor într-un termen rezonabil, art. 31 privind dreptul la informație, art. 44 privind dreptul de proprietate privată, art. 52 referitor la dreptul persoanei vătămate de o autoritate publică, art. 53 privind restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți și art. 136 alin. (5) potrivit căruia proprietatea privată este inviolabilă, în condițiile legii organice. De asemenea, sunt invocate prevederile art. 6 paragraful 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale privind dreptul la un proces echitabil, precum și art. 1 din Primul Protocol adițional la Convenție.

16. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că prevederile Legii nr. 164/2014, în ansamblul său, și

cele ale art. 10 și 11 din acest act normativ au mai format obiect al controlului de constituționalitate, exercitat prin prisma unor critici de neconstituționalitate similare, iar prin Decizia nr. 173 din 29 martie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 378 din 17 mai 2016, instanța de contencios constituțional a respins ca neîntemeiată excepția de neconstituționalitate cu acest obiect.

17. Cu acel prilej, referitor la invocarea prevederilor art. 16 din Constituție, Curtea a reținut, în acord cu jurisprudența sa, că aplicarea unui regim juridic temporal diferit nu poate crea o stare de discriminare între diverse persoane, în funcție de actul normativ incident fiecăreia. Faptul că, prin succesiunea unor prevederi legale, anumite persoane pot ajunge în situații apreciate subiectiv, prin prisma propriilor lor interese, ca defavorabile, nu reprezintă o discriminare care să afecteze constituționalitatea textelor respective (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 44 din 24 aprilie 1996, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 345 din 17 decembrie 1996). Altfel spus, raportat la situația de față, inegalitatea de tratament juridic prin comparație cu acele persoane care au beneficiat de plata despăgubirilor anterior intrării în vigoare a Legii nr. 164/2014 nu reprezintă un viciu de neconstituționalitate, fiind rezultatul unor regimuri juridice diferite, aplicate succesiv în timp, incidente în virtutea principiului *tempus regit actum*.

18. De asemenea, prin Decizia nr. 855 din 10 decembrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 166 din 4 martie 2016, Curtea a reținut, în acord cu jurisprudența sa, că modul de reparare a injustițiilor și abuzurilor din legislația anterioară ține de opțiunea exclusivă a legiuitorului actual, în considerarea prevederilor art. 44 alin. (1) teza a doua din Constituție, potrivit cărora conținutul și limitele dreptului de proprietate sunt stabilite de lege. Totodată, prevederile art. 1 cuprinse în Primul Protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, reglementând dreptul persoanelor fizice și juridice la respectarea bunurilor, lasă în competența statelor semnatare ale Convenției adoptarea măsurilor legislative concrete și a procedurii de urmat, necesare în vederea acordării de despăgubiri (a se vedea, spre exemplu, Decizia Curții Constituționale nr. 202 din 18 aprilie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 365 din 19 iunie 2013).

19. Curtea a constatat că, prin prevederile de lege criticate, statul nu contestă existența unui bun în sensul art. 1 din Primul Protocol adițional la Convenție, nu neagă existența și întinderea despăgubirilor constatate și nu refuză punerea în aplicare a acestora.

20. În ceea ce privește critica eșalonării plății despăgubirilor pe o perioadă de 5 ani, în raport cu art. 44 din Constituție, Curtea, prin Decizia nr. 173 din 29 martie 2016, precizată, a reținut că mecanismul eșalonării plății, ca modalitate de executare, poate fi considerat ca fiind în concordanță cu considerentele consacrate de jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, dacă sunt respectate anumite condiții: tranșe de efectuare a plăților intermediare precis determinate, termen rezonabil de executare integrală, acoperirea eventualei devalorizări a sumei datorate.

21. Curtea a constatat că dispozițiile art. 10 din Legea nr. 164/2014 îndeplinesc aceste condiții, stabilind o perioadă de 5 ani pentru eșalonarea plății, precum și obligația de actualizare a sumelor neplătite cu indicele de creștere a prețurilor de consum. Măsura instituită poate fi considerată așadar de natură a menține un just echilibru între interesele debitorului — stat și cele ale creditorului — persoană îndreptățită la despăgubiri, de vreme ce persoana îndreptățită nu suportă o sarcină disproporționată și excesivă în privința dreptului său de a beneficia de despăgubirile acordate prin lege. În plus, astfel cum rezultă din Expunerea de motive la Legea nr. 164/2014, Curtea

a observat că evaluările Guvernului privind impactul financiar asupra bugetului se referă la o perioadă de 5 ani de la intrarea în vigoare a acestui act normativ, astfel încât și din acest punct de vedere este justificată instituirea unui termen de 5 ani pentru eșalonarea plății despăgubirilor acordate potrivit Legii nr. 290/2003 și Legii nr. 9/1998.

22. În ceea ce privește constituționalitatea eșalonării plății unor sume datorate de stat, Curtea s-a mai pronunțat, de exemplu, prin Decizia nr. 897 din 25 octombrie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 35 din 16 ianuarie 2013, Decizia nr. 1.533 din 28 noiembrie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 905 din 20 decembrie 2011, și Decizia nr. 188 din 2 martie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 237 din 14 aprilie 2010. Curtea a statuat că eșalonarea pe o durată de 5 ani a plății sumelor prevăzute prin hotărâri judecătorești având ca obiect acordarea unor drepturi de natură salarială stabilite în favoarea personalului din sectorul bugetar este constituțională. De asemenea, prin Decizia nr. 190 din 2 martie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 224 din 9 aprilie 2010, Curtea a statuat că executarea eșalonată a unor titluri executorii ce au ca obiect drepturi bănești nu este interzisă în niciun mod de Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. Executarea *uno actu* constituie doar o altă modalitate de executare, fără ca acest lucru să însemne că este singura.

23. Prin urmare, Curtea a constatat că eșalonarea pe o perioadă de 5 ani a plății sumelor reprezentând despăgubiri, fiind o măsură de natură a păstra un just echilibru între interesele persoanelor îndreptățite la despăgubire și interesul general al colectivității, urmărește principiile stabilite în jurisprudența Curții Constituționale și a Curții Europene a Drepturilor Omului, astfel încât nu se poate considera că prin această măsură statul afectează esența dreptului de proprietate privată al beneficiarilor de despăgubiri în temeiul Legii nr. 9/1998 și al Legii nr. 290/2003. Aceasta cu atât mai mult cu cât statul, prin caracterul său social — valoare constituțională instituită de art. 1 alin. (3) din Legea fundamentală — are obligația de a imprima acțiunilor sale cu caracter economic un conținut just proporționat, astfel încât să asigure tuturor cetățenilor săi exercitarea efectivă a tuturor drepturilor și libertăților lor fundamentale.

24. Cu privire la critica de neconstituționalitate a soluției legislative de suspendare de drept a oricărei proceduri de executare silită până la împlinirea termenelor la care devin scadente obligațiile de plată prevăzute în titlurile de plată, potrivit art. 11 alin. (3) din Legea nr. 164/2014, Curtea, prin Decizia nr. 14 din 19 ianuarie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 212 din 22 martie 2016, a reținut că această măsură este necesară pentru a se putea realiza scopul avut în vedere de legiuitor, respectiv finalizarea procesului de despăgubire a tuturor cetățenilor români siliți să își abandoneze bunurile în teritorii cedate de România prin tratate internaționale, în contextul în care în prezent sunt declanșate proceduri individuale de executare silită, care, în mod inevitabil, au ca efect blocaje în funcționarea instituțiilor publice cu atribuții în materie și care duc la soluționarea selectivă a dosarelor pentru un număr mic de beneficiari. Lipsa de intervenție în acest sens ar avea ca rezultat imposibilitatea plății în ordine cronologică a despăgubirilor și plata de cheltuieli accesorii drepturilor convenite, împovărătoare pentru statul român, în condițiile în care acesta este preocupat de menținerea echilibrului bugetar.

25. De asemenea, prin Decizia nr. 173 din 29 martie 2016, precizată, Curtea nu a reținut nici critica potrivit căreia nu au fost respectate procedurile privind participarea cetățenilor și asociațiilor legal constituite la procesul de elaborare a proiectului de lege, devenit Legea nr. 164/2014, întrucât din urmărirea

procesului legislativ se poate constata că proiectul de lege a fost publicat pe site-ul Senatului României la data de 3 iulie 2014, astfel încât a fost accesibil cetățenilor interesați de procesul de elaborare a acestui act normativ.

26. În final, Curtea nu a constatat restrângerea exercițiului vreunui drept sau al vreunei libertăți fundamentale, în sensul

28. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu majoritate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Mădălina Nicmoruș, Virgil Nicmoruș, Grigorie Cricopolo, Rozalia Cricopol și Gabriela Constantin în Dosarul nr. 45.326/299/2014 al Tribunalului București — Secția a III-a civilă și constată că prevederile Legii nr. 164/2014 privind unele măsuri pentru accelerarea și finalizarea procesului de soluționare a cererilor formulate în temeiul Legii nr. 9/1998 privind acordarea de compensații cetățenilor români pentru bunurile trecute în proprietatea statului bulgar în urma aplicării Tratatului dintre România și Bulgaria, semnat la Craiova la 7 septembrie 1940, precum și al Legii nr. 290/2003 privind acordarea de despăgubiri sau compensații cetățenilor români pentru bunurile proprietate a acestora, sechestrare, reținute sau rămase în Basarabia, Bucovina de Nord și Ținutul Herța, ca urmare a stării de război și a aplicării Tratatului de Pace între România și Puterile Aliate și Asociate, semnat la Paris la 10 februarie 1947, și pentru modificarea unor acte normative, în ansamblul său, și, în special, cele ale art. 10 și art. 11 din acest act normativ sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Tribunalului București — Secția a III-a civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I. Pronunțată în ședința din data de 5 mai 2016.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent,
Simina Popescu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 362

din 2 iunie 2016

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. XVIII din Legea nr. 2/2013 privind unele măsuri pentru degrevarea instanțelor judecătorești, precum și pentru pregătirea punerii în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă

Augustin Zegrean	— președinte
Valer Dorneanu	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Valentina Bărbățeanu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Luminița Nicolescu.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. XVIII din Legea nr. 2/2013 privind unele măsuri pentru degrevarea instanțelor judecătorești, precum și pentru pregătirea punerii în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, excepție ridicată de Ioan Gabriel Stanciu în Dosarul nr. 158/117/2014 al Înaltei Curți de Casație și

Justiție — Secția a II-a civilă și care constituie obiectul Dosarului nr. 1.035D/2015 al Curții Constituționale.

2. La apelul nominal se constată lipsa părților. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate, precizând că dispozițiile de lege criticate nu încalcă dreptul la un proces echitabil și nici principiul egalității și nediscriminării. Arată că stabilirea căilor de atac este competența exclusivă a legiuitorului, niciuna dintre părți nefiind plasată într-o situație de inferioritate.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

4. Prin Încheierea din 26 mai 2015, pronunțată în Dosarul nr. 158/117/2014, **Înalta Curte de Casație și Justiție — Secția a II-a civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de**

art. 53 din Constituție și, prin urmare, a statuat că aceste dispoziții din Legea fundamentală nu au incidență în cauză.

27. Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură să determine reconsiderarea jurisprudenței Curții Constituționale, atât soluția, cât și considerentele cuprinse în Decizia nr. 173 din 29 martie 2016 își păstrează valabilitatea și în cauza de față.

neconstituționalitate a prevederilor art. XVIII din Legea nr. 2/2013 privind unele măsuri pentru degrevarea instanțelor judecătorești, precum și pentru pregătirea punerii în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, excepție ridicată de Ioan Gabriel Stanciu într-o cauză având ca obiect soluționarea unei cereri de recurs întemeiate pe Codul de procedură civilă în prezent în vigoare.

5. În motivarea excepției de neconstituționalitate se critică, în esență, modalitatea în care s-a reglementat exercitarea căii de atac a recursului pentru cauze înregistrate până la data de 31 decembrie 2015 pentru care recursul poate fi exercitat doar pentru cauze a căror valoare depășește 1.000.000 lei, iar pentru cauze înregistrate începând cu data de 1 ianuarie 2016 cu același obiect, calea de atac a recursului se poate promova pentru litigiul a căror valoare depășește suma de 500.000 lei. Se arată că în acest fel se generează o discriminare și se încalcă dreptul la un proces echitabil pentru justițiabilii care în perioada 15 februarie 2013 (data intrării în vigoare a Legii nr. 2/2013) și până la 1 ianuarie 2016 investesc instanțele cu anumite cauze a căror valoare este peste 500.000 lei, dar se situează sub plafonul de 1.000.000 prevăzut de textul de lege criticat. Se susține că acești justițiabili sunt privați de o cale de atac pe o anumită perioadă de timp, în condițiile în care, pentru aceeași cauză, altor justițiabili li se permite exercitarea controlului de legalitate asupra hotărârilor pronunțate de instanțele de apel, singurul criteriu stabilit de legiuitor fiind data sesizării instanței, respectiv anterior sau ulterior datei de 1 ianuarie 2016, ceea ce determină o discriminare între cetățeni și îngreșează accesul la justiție prin privarea de calea de atac a recursului pentru o anumită categorie de justițiabili.

6. **Înalta Curte de Casație și Justiție — Secția a II-a civilă** apreciază că prevederile de lege criticate nu îngreșesc accesul liber la justiție și nici nu contravin dreptului la un proces echitabil și la soluționarea cauzelor într-un termen rezonabil.

7. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

8. **Guvernul** arată că, potrivit normei criticate, până la 31 decembrie 2015 nu sunt susceptibile de a fi atacate cu recurs hotărârile pronunțate asupra cererilor evaluabile în bani în valoare de până la 1.000.000 lei inclusiv, iar de la data de 1 ianuarie 2016 se revine la pragul valoric de 500.000 lei inclusiv, consacrat de Codul de procedură civilă. În rest, norma criticată are același conținut cu cea cuprinsă în art. 483 alin. (2) din Codul de procedură civilă. Precizează că, potrivit doctrinei, Codul de procedură civilă a instituit o categorie nouă de hotărâri judecătorești, anume cea a hotărârilor care nu sunt susceptibile de recurs, soluția fiind diferită de cea promovată de Codul de procedură civilă din 1865, care a cunoscut categoria hotărârilor ce nu puteau fi controlate pe calea apelului. Rațiunile pentru care legiuitorul a suprimat calea de atac a recursului sunt determinate, în principal, de imperativul major al descongestionării instanței supreme de un număr considerabil de recursuri, interesul relativ redus al litigiului constituindu-se deopotrivă într-un temei pentru eliminarea căii extraordinare de atac a recursului. Mai arată că soluția legislativă criticată trebuie analizată și în contextul regândirii regimului căilor de atac prin noua reglementare procesuală civilă de drept comun, care a adus o schimbare de paradigmă în ceea ce privește sistemul căilor de atac. Amintește, de asemenea, jurisprudența Curții Constituționale referitoare la art. 282¹ din Codul de procedură civilă din 1865 care excepta de la calea de atac a apelului unele hotărâri.

9. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

10. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

11. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie art. XVIII din Legea nr. 2/2013 privind unele măsuri pentru degrevarea instanțelor judecătorești, precum și pentru pregătirea punerii în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 89 din 12 februarie 2013, care au următoarea redactare:

„(1) *Dispozițiile art. 483 alin. (2) din Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, republicată, se aplică proceselor pornite începând cu data de 1 ianuarie 2016.*

(2) *În procesele pornite începând cu data intrării în vigoare a prezentei legi și până la data de 31 decembrie 2015 inclusiv nu sunt supuse recursului hotărârile pronunțate în cererile prevăzute la art. 94 pct. 1 lit. a)—i) din Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, republicată, în cele privind navigația civilă și activitatea în porturi, conflictele de muncă și de asigurări sociale, în materie de expropriere, în cererile privind repararea prejudiciilor cauzate prin erori judiciare, precum și în alte cereri evaluabile în bani în valoare de până la 1.000.000 lei inclusiv. De asemenea, în aceste procese nu sunt supuse recursului hotărârile date de instanțele de apel în cazurile în care legea prevede că hotărârile de primă instanță sunt supuse numai apelului.”*

12. Ulterior sesizării Curții Constituționale, textele de lege criticate au fost modificate prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2015 pentru prorogarea unor termene prevăzute de Legea nr. 2/2013 privind unele măsuri pentru degrevarea instanțelor judecătorești, precum și pentru pregătirea punerii în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 964 din 24 decembrie 2015, astfel că, în prezent, art. XVIII alin. (1) stabilește că dispozițiile art. 483 alin. (2) din Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă se aplică proceselor pornite începând cu data de 1 ianuarie 2017, iar termenul prevăzut la art. XVIII alin. (2) a fost prelungit până la 31 decembrie 2016.

13. În opinia autorului excepției de neconstituționalitate, prevederile legale criticate contravin dispozițiilor din Constituție cuprinse în art. 1 alin. (4) care consacră principiul separației puterilor în stat, art. 21 privind accesul liber la justiție și dreptul la un proces echitabil, art. 44 referitor la garantarea și ocrotirea dreptului de proprietate privată și art. 129 care reglementează cu privire la folosirea căilor de atac.

14. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea observă că în cuprinsul art. 483 alin. (2) din Codul de procedură civilă sunt enumerate hotărârile care nu pot fi supuse recursului, printre care se numără și cele cu privire la cereri evaluabile în bani în valoare de până la 500.000 lei inclusiv, acestea fiind vizate de autorul prezentei excepții.

15. Prin textul de lege criticat, cuprins în Legea nr. 2/2013 privind unele măsuri pentru degrevarea instanțelor judecătorești, precum și pentru pregătirea punerii în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, s-a stabilit, însă, că de la 15 februarie 2013 (data intrării în vigoare atât a Legii nr. 2/2013, cât și a Codului de procedură civilă) și până la 31 ianuarie 2015 nu pot fi atacate cu recurs hotărârile cu privire la cereri evaluabile în bani în valoare de până la 1.000.000 lei inclusiv. Prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2015

acest termen a fost prelungit până la 1 ianuarie 2017, după această dată urmând să se aplice prevederile art. 483 alin. (2) din Codul de procedură civilă care exclude de la calea de atac a recursului pentru hotărârile pronunțate cu privire la cereri în valoare de până la 500.000 lei inclusiv.

16. Autorul excepției este nemulțumit, așadar, de faptul că pe intervalul de timp cuprins între 15 februarie 2013 și 1 ianuarie 2017 nu pot fi atacate cu recurs hotărârile pronunțate cu privire la cereri în valoare de până la 1.000.000 lei inclusiv, urmând ca, după această dată, să se aplice prevederile art. 483 alin. (2) din Codul de procedură civilă, care stabilesc o valoare mai mică, de 500.000 lei.

17. Față de aceste critici, Curtea observă că, în jurisprudența sa, a statuat că situația diferită în care se află cetățenii în funcție de reglementarea aplicabilă potrivit principiului *tempus regit actum* nu poate fi privită ca o încălcare a dispozițiilor constituționale care consacră egalitatea în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 1.541 din 25 noiembrie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 30 din 13 ianuarie 2011). Respectarea egalității în drepturi presupune luarea în considerare a tratamentului pe care legea îl prevede față de cei cărora li se aplică în decursul perioadei în care reglementările sale sunt în vigoare, iar nu în raport cu efectele produse prin reglementările legale anterioare. În consecință, reglementările juridice succesive pot prezenta în mod firesc diferențe determinate de condițiile obiective în care ele au fost adoptate, fără ca aceste diferențe să aibă semnificația unei discriminări (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 321 din 10 iunie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 583 din 5 august 2014, paragraful 31).

18. Referitor la critica privind încălcarea prevederilor art. 21 privind accesul liber la justiție din Constituție, Curtea a statuat, în jurisprudența sa, că accesul liber la justiție nu are semnificația accesului la toate structurile judecătorești și la toate căile de atac prevăzute de lege. Accesul liber la justiție implică, prin natura sa, o reglementare din partea statului și poate fi supus unor limitări, atât timp cât nu este atinsă substanța dreptului, în acest sens pronunțându-se și Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa, de exemplu prin Hotărârea din 26 ianuarie 2006, pronunțată în Cauza *Lungoci împotriva României*, paragraful 36, publicată în Monitorul Oficial României, Partea I, nr. 588 din 7 iulie 2006. Mai mult, nicio dispoziție cuprinsă în

Legea fundamentală nu instituie obligația legiuitorului de a garanta parcurgerea în fiecare cauză a tuturor gradelor de jurisdicție, ci, dimpotrivă, potrivit art. 129 din Constituție, căile de atac pot fi exercitate în condițiile legii. Legea fundamentală nu cuprinde dispoziții referitoare la obligativitatea existenței tuturor căilor de atac, ci reglementează accesul general neîngrădit la justiție al tuturor persoanelor pentru apărarea drepturilor, a libertăților și a intereselor lor legitime, precum și dreptul tuturor părților interesate de a exercita căile de atac prevăzute de lege.

19. De asemenea, Curtea a reținut că, instituind reguli speciale privind exercitarea căilor de atac, legiuitorul trebuie să asigure părților interesate posibilitatea de a formula o cale de atac împotriva hotărârii judecătorești considerate defavorabile. Lipsa oricărei căi de atac împotriva unei hotărâri pronunțate în instanță echivalează cu imposibilitatea exercitării unui control judecătorec efectiv, dreptul de acces liber la justiție devenind astfel un drept iluzoriu și teoretic (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 192 din 3 aprilie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 492 din 2 iulie 2014, paragraful 13, cu referire la deciziile nr. 99 din 23 mai 2000, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 389 din 21 august 2000, nr. 230 din 16 noiembrie 2000, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 665 din 16 decembrie 2000, nr. 226 din 18 mai 2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 507 din 7 iunie 2004, nr. 572 din 3 noiembrie 2005, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.144 din 19 decembrie 2005, nr. 500 din 15 mai 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 492 din 18 iulie 2012, sau nr. 967 din 20 noiembrie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 853 din 18 decembrie 2012).

20. Or, în cauza de față, autorul excepției a avut acces la judecarea cauzei în primă instanță, precum și în apel. Așadar a beneficiat de o cale de atac, care, potrivit art. 476 alin. (1) din Codul de procedură civilă, provoacă o nouă judecată asupra fondului, instanța de apel statuând atât în fapt, cât și în drept.

21. Aceleași considerente au fost reținute, de altfel, de Curtea Constituțională și în Decizia nr. 500 din 30 iunie 2015, prin care au fost examinate prevederile art. XVIII alin. (2) din Legea nr. 2/2013 prin prisma faptului că, înainte de intrarea în vigoare a Legii nr. 2/2013, era posibil accesul la calea de atac a recursului în acțiunile având ca obiect cererile privind repararea prejudiciilor cauzate prin erori judiciare.

22. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Ioan Gabriel Stanciu în Dosarul nr. 158/117/2014 al Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secția a II-a civilă și constată că dispozițiile art. XVIII din Legea nr. 2/2013 privind unele măsuri pentru degrevarea instanțelor judecătorești, precum și pentru pregătirea punerii în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secția a II-a civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 2 iunie 2016.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent,
Valentina Bărbățeanu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 442

din 21 iunie 2016

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 341
din Codul de procedură penală

Mona-Maria Pivniceru	— președinte
Petre Lăzăroiu	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Augustin Zegrean	— judecător
Afrodita Laura Tutunaru	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Marinela Mincă.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 341 din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Asociația „Alianța pentru Combaterea Abuzurilor” din Brașov în Dosarul nr. 16.558/197/2015 al Judecătoriei Brașov și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.902D/2015.

2. La apelul nominal se prezintă reprezentanții legali ai autorului excepției, Claudiu Dumitriu, președinte, și Codruț Alin Feher, vicepreședinte. Se constată lipsa celorlalte părți. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentanților legali ai autorului excepției care arată că, în esență, după modificarea dispozițiilor art. 341 din Codul de procedură penală prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 18/2016 pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, precum și pentru completarea art. 31 alin. (1) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, excepția a rămas parțial fără obiect, deoarece potrivit alin. (5)¹ introdus după alin. (5) al art. 341 din Codul de procedură penală, judecătorul de cameră preliminară va putea verifica soluția atacată pe baza lucrărilor și a materialului din dosarul de urmărire penală și a oricăror înscrisuri noi prezentate. Prin urmare, dispozițiile art. 341 din Codul de procedură penală sunt, în opinia autorului, în continuare neconstituționale în măsura în care nu permit administrarea în această procedură judiciară și a altor mijloace de probă în afară de înscrisuri. În susținerea punctului lor de vedere au depus concluzii scrise.

4. Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere ca neîntemeiată a excepției de neconstituționalitate, deoarece judecătorul de cameră preliminară nu judecă fondul cauzei, ci numai legalitatea soluției de neurmărire/netrimiterie în judecată dispusă de procuror. În plus, partea interesată poate învedera judecătorului despre existența unor probe care ar dovedi nelegalitatea soluției adoptate prin lipsa de diligență a procurorului, sens în care judecătorul de cameră preliminară poate dispune restituirea cauzei la procuror în vederea administrării probatoriului astfel relevat.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

5. Prin Încheierea din 18 decembrie 2015, pronunțată în Dosarul nr. 16.558/197/2015, **Judecătoria Brașov a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 341 din Codul de procedură penală**, excepție ridicată de Asociația „Alianța pentru Combaterea Abuzurilor” din Brașov într-o cauză având ca obiect plângerea formulată împotriva soluției de clasare dispusă de procuror.

6. **În motivarea excepției de neconstituționalitate** se susține că prevederile legale menționate sunt neconstituționale în măsura în care împiedică administrarea de probe de către părțile din proces sau chiar de către procuror. Arată că procurorul „a încercat din răspuțeri să îngroape dosarul”, nu a administrat probe utile cauzei, nu a conservat datele informatice, nu a efectuat percheziții informatice, a refuzat să audieze pe cei care au semnat întâmpinarea în dosarul de contencios prin care se afirmă că transmisiile de fax de la D.S.V.S.A. către petentă s-ar fi desfășurat la data de 20 decembrie 2012, precum și alte asemenea aspecte ce țin de fondul litigiului dedus instanței de drept comun.

7. Mai critică și faptul că hotărârea instanței este definitivă și că în cazul menținerii soluției procurorului persoanele cercetate sunt exonerate definitiv de răspundere, nemaiputând fi judecate pentru faptele care puteau fi probate prin probele respinse de judecătorul de cameră preliminară.

8. Totodată, mai susține că prevederile legale criticate încalcă principiul securității juridice consacrat de art. 1 alin. (5) din Constituție, întrucât din conținutul lor nu se înțelege cu necesitate că administrarea de probe în această fază a judecății ar fi inadmisibilă, fapt de natură să debusoleze justițiabilii.

9. **Judecătoria Brașov** opinează că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, apreciind că argumentele avute în vedere de Curtea Constituțională cu prilejul pronunțării Deciziei nr. 354 din 23 septembrie 2004 sunt valabile și în prezenta cauză. Mai arată că în sistemul noii legislații, procedura în discuție nu vizează judecarea propriu-zisă a cauzei penale, ci constituie un mijloc procedural prin care se realizează un examen sub aspectul legalității soluției atacate. Nu se poate considera că verificarea de către judecător a soluției atacate numai pe baza lucrărilor materialului din dosarul de urmărire penală ar fi de natură să aducă atingere liberului acces la justiție ori dreptului la un proces echitabil. Dimpotrivă, este firesc ca, în vederea soluționării plângerii, judecătorul să verifice, pe baza lucrărilor și a materialului existent dacă această soluție a fost sau nu dispusă cu respectarea dispozițiilor legale.

10. Totodată dispozițiile contestate sunt suficient de clare și previzibile din care rezultă că părțile pot depune note scrise cu privire la admisibilitatea sau temeinicia plângerii.

11. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

12. **Guvernul** apreciază că excepția de neconstituționalitate este, în principal, inadmisibilă și, în subsidiar, neîntemeiată. Astfel, din examinarea motivării se constată că autorul excepției nu formulează o veritabilă critică de neconstituționalitate, el criticând prevederile legale nu pentru ceea ce conțin, ci pentru ceea ce nu conțin. Rezultă că autorul excepției dorește completarea textului cu posibilitatea judecătorului de cameră preliminară de a administra probe noi. Pe fond se arată că excepția este neîntemeiată, deoarece normele de reglementare a competenței instanțelor judecătorești, a gradelor de jurisdicție, precum și a căilor de atac constituie reguli de procedură, a căror stabilire, potrivit prevederilor art. 126 alin. (2) din Constituție, se poate face numai prin lege.

13. Nu este afectat dreptul la un proces echitabil câtă vreme nu este afectat dreptul autorului de a beneficia de drepturile și garanțiile procesuale instituite de lege, în cadrul unui proces public, judecat de către o instanță independentă, imparțială și stabilită de lege, într-un termen rezonabil. În acest sens se punctează că tocmai în fața unei astfel de instanțe a fost invocată excepția de neconstituționalitate.

14. **Avocatul Poporului** apreciază că dispozițiile legale criticate sunt constituționale și face trimitere la punctele sale de vedere reținute în jurisprudența Curții Constituționale.

15. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, susținerile autorului excepției, concluziile scrise depuse, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

16. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

17. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 341 cu denumirea marginală *Soluționarea plângerii de către judecătorul de cameră preliminară* din Codul de procedură penală. În ceea ce privește excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 341 alin. (2), (5), (8)—(10) din Codul de procedură penală, Curtea constată că acestea au fost modificate prin art. II pct. 91—94 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 18/2016 pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, precum și pentru completarea art. 31 alin. (1) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 389 din 23 mai 2016. Cu toate acestea, ținând seama de rațiunile avute în vedere de Decizia Curții Constituționale nr. 766 din 15 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 549 din 3 august 2011, potrivit cărora „sintagma «în vigoare» din cuprinsul dispozițiilor art. 29 alin. (1) și ale art. 31 alin. (1) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, este constituțională în măsura în care se interpretează în sensul că sunt supuse controlului de constituționalitate și legile sau ordonanțele ori dispozițiile din legi sau din ordonanțe ale căror efecte juridice continuă să se producă și după ieșirea lor din vigoare”, Curtea urmează a se pronunța asupra prevederilor art. 341 alin. (2), (5), (8)—(10) din Codul de procedură penală în redactarea anterioară modificării acestor prevederi prin

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 18/2016. Dispozițiile criticate au următorul conținut:

„(1) După înregistrarea plângerii la instanța competentă, aceasta se trimite în aceeași zi judecătorului de cameră preliminară. Plângerea greșit îndreptată se trimite pe cale administrativă organului judiciar competent.

(2) Judecătorul de cameră preliminară stabilește termenul de soluționare, care este comunicat, împreună cu un exemplar al plângerii, procurorului și părților, care pot depune note scrise cu privire la admisibilitatea ori temeinicia plângerii. Petentului i se va comunica termenul de soluționare. Persoana care a avut în cauză calitatea de inculpat poate formula cereri și ridica excepții și cu privire la legalitatea administrării probelor ori a efectuării urmăririi penale.

(3) Procurorul, în termen de cel mult 3 zile de la primirea comunicării prevăzute la alin. (2), transmite judecătorului de cameră preliminară dosarul cauzei.

(4) În situația în care plângerea a fost depusă la procuror, acesta o va înainta, împreună cu dosarul cauzei, instanței competente.

(5) Judecătorul de cameră preliminară se pronunță asupra plângerii prin încheiere motivată, în camera de consiliu, fără participarea petentului, a procurorului și a intimaților.

(6) În cauzele în care nu s-a dispus punerea în mișcare a acțiunii penale, judecătorul de cameră preliminară poate dispune una dintre următoarele soluții:

a) respinge plângerea, ca tardivă sau inadmisibilă ori, după caz, ca nefondată;

b) admite plângerea, desființează soluția atacată și trimite motivat cauza la procuror pentru a începe sau pentru a completa urmărirea penală ori, după caz, pentru a pune în mișcare acțiunea penală și a completa urmărirea penală;

c) admite plângerea și schimbă temeiul de drept al soluției de clasare atacate, dacă prin aceasta nu se creează o situație mai grea pentru persoana care a făcut plângerea.

(7) În cauzele în care s-a dispus punerea în mișcare a acțiunii penale, judecătorul de cameră preliminară:

1. respinge plângerea ca tardivă sau inadmisibilă;

2. verifică legalitatea administrării probelor și a efectuării urmăririi penale, exclude probele nelegal administrate ori, după caz, sancționează potrivit art. 280-282 actele de urmărire penală efectuate cu încălcarea legii și:

a) respinge plângerea ca nefondată;

b) admite plângerea, desființează soluția atacată și trimite motivat cauza la procuror pentru a completa urmărirea penală;

c) admite plângerea, desființează soluția atacată și dispune începerea judecării cu privire la faptele și persoanele pentru care, în cursul cercetării penale, a fost pusă în mișcare acțiunea penală, când probele legal administrate sunt suficiente, trimițând dosarul spre repartizare aleatorie;

d) admite plângerea și schimbă temeiul de drept al soluției de clasare atacate, dacă prin aceasta nu se creează o situație mai grea pentru persoana care a făcut plângerea.

(8) Încheierea prin care s-a pronunțat una dintre soluțiile prevăzute la alin. (6) și la alin. (7) pct. 1, pct. 2 lit. a), b) și d) este definitivă.

(9) În cazul prevăzut la alin. (7) pct. 2 lit. c), în termen de 3 zile de la comunicarea încheierii, procurorul și inculpatul pot face, motivat, contestație cu privire la modul de soluționare a excepțiilor privind legalitatea administrării probelor și a efectuării urmăririi penale. Contestația nemotivată este inadmisibilă.

(10) Contestația se depune la judecătorul care a soluționat plângerea și se înaintează spre soluționare judecătorului de cameră preliminară de la instanța ierarhic superioară ori, când

instanța sesizată cu plângere este Înalta Curte de Casație și Justiție, completului competent potrivit legii, care se pronunță prin încheiere motivată, fără participarea procurorului și a inculpatului, putând dispune una dintre următoarele soluții:

a) respinge contestația ca tardivă, inadmisibilă ori, după caz, ca nefondată și menține dispoziția de începere a judecării;

b) admite contestația, desființează încheierea și rejudecă plângerea potrivit alin. (7) pct. 2, dacă excepțiile cu privire la legalitatea administrării probelor ori a efectuării urmăririi penale au fost greșit soluționate.

(11) Probele care au fost excluse nu pot fi avute în vedere la judecarea în fond a cauzei.”

18. Autorul excepției de neconstituționalitate susține că dispozițiile legale criticate încalcă prevederile constituționale ale art. 1 alin. (5) referitor la respectarea Constituției și a legilor, art. 20 referitor la *Tratatele internaționale privind drepturile omului*, art. 21 referitor la *Accesul liber la justiție*, precum și dispozițiile art. 6 paragraful 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și art. 47 referitor la *Dreptul la o cale de atac eficientă și la un proces echitabil* din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene.

19. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că aceasta a fost ridicată cu ocazia soluționării plângerii împotriva unei ordonanțe de clasare, astfel încât dispozițiile art. 341 alin. (10) din Codul de procedură penală — care reglementează procedura de soluționare a contestației în materia plângerii împotriva soluțiilor de neurmărire sau netrimiteră în judecată — nu au legătură cu soluționarea cauzei, întrucât aceasta nu are ca obiect soluționarea căii de atac a contestației. Or, potrivit art. 29 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, „*Curtea Constituțională decide asupra excepțiilor ridicate în fața instanțelor judecătorești [...] privind neconstituționalitatea unei legi sau ordonanțe ori a unei dispoziții dintr-o lege sau dintr-o ordonanță în vigoare, care are legătură cu soluționarea cauzei [...]*” Ținând cont de art. 29 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, Curtea constată că excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor **art. 341 alin. (10) din Codul de procedură penală este inadmisibilă** și urmează a fi respinsă ca atare.

20. În ceea ce privește dispozițiile art. 341 alin. (5) din Codul de procedură penală, Curtea constată că prin Decizia nr. 599 din 21 octombrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 886 din 5 decembrie 2014, a admis excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 341 alin. (5) din Codul de procedură penală și a constatat că soluția legislativă potrivit căreia judecătorul de cameră preliminară se pronunță asupra plângerii „*fără participarea petentului, a procurorului și a intimaților*” este neconstituțională, întrucât contravine dreptului la un proces echitabil în componentele sale referitoare la contradictorialitate și oralitate. În acest sens, Curtea a reținut că atât plângerea petentului, cât și notele scrise ale procurorului și ale intimaților sunt susceptibile de a influența soluția privind litigiul ce face obiectul acelei proceduri, determinantă cu privire la confirmarea/infirmarea stingerii acțiunii penale. Astfel, din perspectiva contradictorialității și oralității, ca elemente esențiale ale egalității de arme și ale dreptului la un proces echitabil, Curtea a constatat că legea trebuie să prevadă posibilitatea petentului, a procurorului și a intimaților de a dezbate, în mod efectiv, observațiile depuse judecătorului de cameră preliminară, fiind necesară citarea acestora pentru realizarea respectivelor garanții (paragrafele 46 și 47). Or, potrivit art. 29 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, „nu pot face obiectul excepției prevederile constatate ca fiind neconstituționale printr-o decizie anterioară a Curții

Constituționale”. Ținând cont de art. 29 alin. (3) din Legea nr. 47/1992 și de faptul că decizia mai sus menționată a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, ulterior sesizării instanței de contencios constituțional în prezenta cauză, Curtea constată că excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor **art. 341 alin. (5) din Codul de procedură penală este inadmisibilă** și urmează a fi respinsă ca atare.

21. Curtea constată că, deși prin Decizia nr. 733 din 29 octombrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 59 din 27 ianuarie 2016, a admis excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 341 alin. (6) lit. c) și, prin extindere, ale art. 341 alin. (7) pct. 2 lit. d) din Codul de procedură penală, această decizie nu atrage o eventuală soluție de inadmisibilitate, deoarece admiterea avută în vedere cu acel prilej a vizat soluțiile de renunțare la urmărire penală. Or, prezenta excepție de neconstituționalitate a fost invocată într-o cauză având ca obiect plângerea formulată împotriva soluției de clasare dispusă de procuror.

22. De asemenea, prin Decizia nr. 394 din 28 mai 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 561 din 28 iulie 2015, paragrafele 19—21, Curtea Constituțională s-a pronunțat asupra unor critici similare. Făcând trimitere la Decizia nr. 599 din 21 octombrie 2014, precitată, Curtea a identificat o modalitate *sui generis* de formulare a unei acuzații penale în procedura de soluționare a plângerilor împotriva soluțiilor de neurmărire sau netrimiteră în judecată. Astfel, cu toate că procedura în discuție nu vizează *ab initio* existența unei acuzații în materie penală, deoarece ea a fost înlăturată de soluțiile pronunțate de procuror, câtă vreme, potrivit dispozițiilor art. 341 alin. (7) pct. 2 lit. c) din Codul de procedură penală, judecătorul de cameră preliminară, prin încheiere, poate desființa soluția atacată și dispune începerea judecării, atunci încheierea pronunțată are valențele unui rechizitoriu, deci a unei acuzații în materie penală. De aceea, atunci când o instanță — așa cum este judecătorul de cameră preliminară — este competentă să analizeze temeinicia unei plângeri prin analiza întregii probațiuni existente care fundamentează în ansamblu stingerea acțiunii penale, ea nu poate, din motive ce țin de echitatea procedurii, să tranșeze asupra chestiunilor respective fără o apreciere nemijlocită a declarațiilor persoanei care susține că nu a comis fapta considerată ca infracțiune. În plus, în cauzele în care a fost pusă în mișcare acțiunea penală, obiectul procedurii referitoare la soluționarea plângerilor împotriva soluțiilor de neurmărire sau netrimiteră în judecată îl constituie nu numai admisibilitatea și temeinicia acestora, cât și verificarea legalității administrării probelor și a efectuării urmăririi penale. Potrivit art. 341 alin. (11) din Codul de procedură penală, probele care au fost excluse de judecător în această fază nu pot fi avute în vedere la judecarea în fond a cauzei, dacă judecătorul de cameră preliminară a dispus și începerea judecării. Or, câtă vreme probele reprezintă chintesența oricărui proces penal, iar organul de urmărire penală strânge și administrează probe atât în favoarea, cât și în defavoarea suspectului sau inculpatului, atunci este evident că procedura desfășurată în aceste situații are o influență directă asupra desfășurării și echității procedurii ulterioare, inclusiv asupra procesului propriu-zis. Totodată, Curtea a reținut că principiul egalității armelor — unul dintre elementele conceptului mai larg de proces echitabil — prevede ca fiecare parte să dispună de posibilitatea rezonabilă de a-și prezenta cauza în condiții care să nu o plaseze într-o situație dezavantajoasă față de adversarul său. Or, din această perspectivă, Curtea a constatat că, prin absența dezbatelor contradictorii, petentul, partea civilă, partea responsabilă civilmente, suspectul sau persoana vătămată nu numai că nu poate, asemeni persoanei

care a avut calitatea de inculpat, să formuleze cereri și să ridice excepții cu privire la legalitatea administrării probelor ori a efectuării urmăririi penale, dar nu poate contesta în niciun fel aceste cereri ori excepții, cu atât mai mult cu cât, potrivit art. 374 alin. (7) teza întâi din Codul de procedură penală, probele administrate în cursul urmăririi penale și necontestate de părți nu se readministrează în cursul cercetării judecătorești. De aceea, în condițiile în care persoanele interesate ar fi citate, ar avea posibilitatea să se prezinte la dezbateri și, prin urmare, ar putea beneficia de dreptul de a-și exprima opiniile și de a răspunde nu numai la aspectele relevate reciproc, dar și la eventualele întrebări ale judecătorului de cameră preliminară.

23. Cu privire la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 341 alin. (2) din Codul de procedură penală prin raportare la art. 21 din Constituție, Curtea a statuat că judecarea plângerii fără participarea petentului, a procurorului și a intimaților contravine dreptului la un proces echitabil în componentele sale referitoare la contradictorialitate și oralitate, întrucât norma legală nu permite comunicarea către aceștia a documentelor care sunt de natură să influențeze decizia judecătorului și nu prevede posibilitatea de a discuta în mod efectiv observațiile depuse în fața instanței. Odată citate, însă, părțile au posibilitatea să ia cunoștință despre desfășurarea procedurii în fața judecătorului de cameră preliminară și au dreptul să consulte toate documentele existente în dosarul cauzei, fiindu-le asigurate în acest fel toate drepturile și garanțiile procesuale pe care dreptul la un proces echitabil le presupune în faza procesuală analizată.

24. De asemenea, Curtea a mai constatat că dispozițiile art. 341 alin. (8) din Codul de procedură penală au mai făcut obiectul controlului de constituționalitate prin raportare la prevederile art. 21 alin. (1)—(3) din Constituție și ale art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale invocate și în prezenta cauză, și față de critici similare. Curtea a statuat că faptul că încheierea prin care s-a pronunțat una dintre soluțiile prevăzute la alin. (6) și la alin. (7) pct. 1, pct. 2 lit. a), b) și d) este definitivă nu este de natură a afecta constituționalitatea prevederilor invocate, deoarece stabilirea competenței instanțelor judecătorești și instituirea regulilor de desfășurare a procesului, deci și reglementarea căilor de atac, constituie atributul exclusiv al legiuitorului. Astfel, atât art. 129, cât și art. 126 alin. (2) din Constituție fac referire la „condițiile legii” atunci când reglementează exercitarea căilor de atac, competența instanțelor judecătorești și procedura de judecată urmând a fi prevăzute „numai prin lege”. Dispozițiile art. 341 alin. (8) din Codul de procedură penală nu aduc atingere accesului liber la justiție și dreptului la un proces echitabil, consacrate de art. 21 din Constituție și art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, întrucât nu înlătură posibilitatea de a beneficia de drepturile și garanțiile procesuale instituite prin lege, în cadrul unui proces judecat de către o instanță independentă, imparțială și stabilită prin lege, într-un termen rezonabil. Nicio prevedere a Legii fundamentale și a actelor normative internaționale invocate de autorii excepției nu reglementează dreptul la exercitarea căilor de atac în orice cauză. Astfel, așa cum s-a arătat mai sus, art. 129 din Constituție stipulează că părțile interesate și Ministerul Public pot exercita căile de atac numai în condițiile legii. Totodată, eliminarea căilor de atac în această materie este justificată de caracterul special al procedurii instituite de prevederile art. 340 și 341 din Codul de procedură penală, legiuitorul urmărind să asigure celeritatea procedurii și obținerea în mod rapid a unei hotărâri definitive prin care să fie exercitat controlul judiciar cu privire la soluția procurorului.

25. În același sens sunt și Decizia nr. 599 din 21 octombrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 886 din 5 decembrie 2014, Decizia nr. 663 din 11 noiembrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 52 din 22 ianuarie 2015, și Decizia nr. 233 din 7 aprilie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 416 din 11 iunie 2015.

26. Pentru toate considerentele Curtea a respins ca neîntemeiată excepția de neconstituționalitate și în ceea ce privește dispozițiile art. 341 alin. (1)—(4), (6), (7), (9) și (11) din Codul de procedură penală, față de care au fost formulate aceleași critici.

27. Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură să determine schimbarea jurisprudenței Curții, soluția de respingere a excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 341 alin. (1)—(4), (6)—(9) și (11) din Codul de procedură penală pronunțată prin deciziile mai sus menționate, precum și considerentele care au fundamentat-o își păstrează valabilitatea și în prezenta cauză.

28. Totodată, dispozițiile art. 341 alin. (1)—(4), (6)—(9) și (11) din Codul de procedură penală nu aduc atingere nici prevederilor constituționale ale art. 20 referitor la tratatele internaționale privind drepturile omului, iar cu privire la prevederile invocate din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, Curtea constată că, astfel cum a statuat prin Decizia nr. 1.237 din 6 octombrie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 785 din 24 noiembrie 2010, „acestea, de principiu, sunt aplicabile în controlul de constituționalitate în măsura în care asigură, garantează și dezvoltă prevederile constituționale în materia drepturilor fundamentale, cu alte cuvinte, în măsura în care nivelul lor de protecție este cel puțin la nivelul normelor constituționale în domeniul drepturilor omului”. În speță se constată că, în ceea ce privește dispozițiile art. 47 privind dreptul la o cale de atac eficientă și la un proces echitabil din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, considerentele reținute mai sus abordează toate aceste aspecte, fiind, în consecință, valabile și cu privire la aceste dispoziții din Cartă.

29. Distinct de toate aceste argumente, Curtea constată că în prezenta cauză autorul apreciază că dispozițiile legale criticate sunt neconstituționale, întrucât nu permit administrarea de probe de către judecătorul de cameră preliminară sau nu sunt suficient de clare cu privire la această posibilitate.

30. Cu privire la aceste susțineri Curtea observă că limitarea mijloacelor de probă este justificată având în vedere natura juridică a acestei plângeri, care nu vizează judecarea propriu-zisă a cauzei penale, ci constituie un mijloc procedural prin care se realizează un examen al ordonanței procurorului, atacate sub aspectul legalității acesteia. Ca urmare, este firesc ca, în vederea soluționării plângerii, instanța să verifice, pe baza lucrărilor și a materialului existente în dosarul cauzei, care au fost avute în vedere de procuror la emiterea ordonanței de neurmărire/netrimiterie în judecată atacate, dacă această soluție a fost sau nu dispusă cu respectarea dispozițiilor legale. De aceea, prevederile dispozițiile art. 341 alin. (2) și (3) din Codul de procedură penală nu încalcă dreptul la un proces echitabil, astfel cum este acesta consfințit de prevederile constituționale și de reglementările internaționale, petentul având deplina libertate de a demonstra în fața instanței de judecată nelegalitatea actului atacat, în raport cu lucrările și materialul din dosarul cauzei, cu notele scrise depuse, precum și cu cererile și excepțiile formulate de către inculpat cu privire la legalitatea administrării probelor ori a efectuării urmăririi penale.

31. Așa fiind, nu poate fi primită critica potrivit căreia se încalcă dreptul de acces liber la justiție, plângerea reglementată de dispozițiile art. 341 din Codul de procedură penală reprezentând prin ea însăși o garanție a realizării acestui drept. Stabilirea unor reguli speciale de procedură în cazul judecării plângerii împotriva ordonanței procurorului de neurmărire/netrimiteră în judecată este realizată de legiuitor în exercitarea competenței sale constituționale și nu încalcă liberul acces la justiție, Curtea Constituțională statuând în acest sens că „legiuitorul poate institui, în considerarea unor situații deosebite, reguli speciale de procedură, ca și modalitățile de exercitare a drepturilor procedurale, principiul liberului acces la justiție presupunând posibilitatea neîngrădită a celor interesați de a utiliza aceste proceduri, în formele și în modalitățile instituite de lege” (Decizia Plenului nr. 1 din 8 februarie 1994, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 69 din 16 martie 1994).

32. Totodată, textul de lege criticat nu aduce atingere dreptului la un proces echitabil așa cum sunt acestea consfințite de prevederile constituționale și de reglementările internaționale invocate, câtă vreme petentul are deplina libertate de a demonstra în fața instanței de judecată nelegalitatea actului atacat, în raport cu lucrările și materialul din dosarul cauzei, cu notele scrise depuse, precum și cu posibilitatea formulării de către inculpat a unor cereri sau excepții cu privire la legalitatea administrării probelor ori a efectuării urmăririi penale. Faptul că aceste drepturi fundamentale nu sunt cu nimic îngrădite prin dispozițiile legale supuse criticilor de neconstituționalitate rezultă și din reglementarea, prin dispozițiile art. 341 alin. (6) și (7) din Codul de procedură penală, a soluțiilor ce pot fi date de judecătorul de camera preliminară plângerii împotriva ordonanțelor procurorului de neurmărire/netrimiteră în judecată. Astfel, indiferent de soluția pronunțată, judecătorul de camera preliminară apreciază și cu privire la probele administrate în dosarul de urmărire penală, inclusiv sub aspectul dacă acestea sunt sau nu suficiente pentru a fundamenta soluția organului de cercetare penală. Admițând plângerea și desființând soluția atacată, instanța poate să dispună motivat fie trimiterea cauzei

procurorului „pentru a începe sau pentru a completa urmărirea penală ori, după caz, pentru a pune în mișcare acțiunea penală și a completa urmărirea penală” [art. 341 alin. (6) lit. b) și alin. (7) lit. b) din Codul de procedură penală] ori schimbă temeiul de drept al soluției de clasare dacă prin aceasta nu se creează o situație mai grea pentru persoana care a făcut plângerea [art. 341 alin. (6) lit. c) și art. 341 alin. (7) pct. 2 lit. d) din Codul de procedură penală], fie, atunci când probele legal administrate sunt suficiente pentru judecarea cauzei, desființează soluția și dispune începerea judecării cu privire la faptele și persoanele pentru care, în cursul cercetării penale, a fost pusă în mișcare acțiunea penală, trimițând dosarul spre repartizare aleatorie [art. 341 alin. (7) pct. 2 lit. c) din Codul de procedură penală]. În ambele situații, dreptul la un proces echitabil al petentului este pe deplin asigurat, acesta având posibilitatea să se prevaleze de toate garanțiile procesuale ce caracterizează acest drept, sens în care, în cazul prevăzut de art. 341 alin. (7) pct. 2 lit. c) procurorul și inculpatul pot face, motivat, contestație cu privire la modul de soluționare a excepțiilor privind legalitatea administrării probelor și a efectuării urmăririi penale, contestație care va fi soluționată, în lumina Deciziei nr. 663 din 11 noiembrie 2014, cu participarea părților, subiecților procesuali principali și a procurorului, asigurându-se în acest fel comunicarea către aceștia a documentelor care sunt de natură să influențeze decizia judecătorului, precum și posibilitatea de a discuta în mod efectiv observațiile depuse în fața instanței. De altfel, împrejurarea că judecătorul de cameră preliminară va putea verifica, în cauzele în care a fost pusă în mișcare acțiunea penală, legalitatea administrării probelor și a efectuării urmăririi penale, putând exclude probele nelegal administrate ori, după caz, să sancționeze potrivit art. 280—282 actele de urmărire penală efectuate cu încălcarea legii, în așa fel încât, în situația dispunerii începerii judecării, probele astfel excluse nu mai pot fi avute în vedere la judecarea în fond a cauzei, nu reprezintă altceva decât o reflectare a exigențelor dreptului la un proces echitabil.

33. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

1. Respinge, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 341 alin. (5) și (10) din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Asociația „Alianța pentru Combaterea Abuzurilor” din Brașov în Dosarul nr. 16.558/197/2015 al Judecătoriei Brașov.

2. Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de același autor, în același dosar, al aceleiași instanțe și constată că dispozițiile art. 341 alin. (1)—(4), (6)—(9) și (11) din Codul de procedură penală sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Judecătoriei Brașov și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 21 iunie 2016.

PREȘEDINTE,
MONA-MARIA PIVNICERU

Magistrat-asistent,
Afrodita Laura Tutunaru

DECIZII ALE PRIM-MINISTRULUI**GUVERNUL ROMÂNIEI****PRIM-MINISTRUL****DECIZIE****privind eliberarea domnului Rareș Văduva
din funcția de secretar de stat la Departamentul de Informații
și Protecție Internă din cadrul Ministerului Afacerilor Interne**

Având în vedere Adresa Ministerului Afacerilor Interne nr. 291.553 din 29 august 2016,

în temeiul art. 15 lit. d) și al art. 19 din Legea nr. 90/2001 privind organizarea și funcționarea Guvernului României și a ministerelor, cu modificările și completările ulterioare, precum și al art. 22 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 96/2012 privind stabilirea unor măsuri de reorganizare în cadrul administrației publice centrale și pentru modificarea unor acte normative, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 71/2013, cu modificările și completările ulterioare,

prim-ministrul emite prezenta decizie.

Articol unic. — La data intrării în vigoare a prezentei decizii, domnul Rareș Văduva se eliberează din funcția de secretar de stat la Departamentul de Informații și Protecție Internă din cadrul Ministerului Afacerilor Interne.

PRIM-MINISTRU

DACIAN JULIEN CIOLOȘContrasemnează:

Secretarul general al Guvernului,

Sorin Sergiu Chelmu

București, 30 august 2016.

Nr. 281.

GUVERNUL ROMÂNIEI**PRIM-MINISTRUL****DECIZIE****privind numirea domnului Mihai-Cristian Mărculescu
în funcția de secretar de stat la Departamentul de Informații
și Protecție Internă din cadrul Ministerului Afacerilor Interne**

Având în vedere Adresa Ministerului Afacerilor Interne nr. 291.555 din 29 august 2016,

în temeiul art. 15 lit. d) și al art. 19 din Legea nr. 90/2001 privind organizarea și funcționarea Guvernului României și a ministerelor, cu modificările și completările ulterioare, precum și al art. 22 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 96/2012 privind stabilirea unor măsuri de reorganizare în cadrul administrației publice centrale și pentru modificarea unor acte normative, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 71/2013, cu modificările și completările ulterioare,

prim-ministrul emite prezenta decizie.

Articol unic. — Începând cu data intrării în vigoare a prezentei decizii, domnul Mihai-Cristian Mărculescu se numește în funcția de secretar de stat la Departamentul de Informații și Protecție Internă din cadrul Ministerului Afacerilor Interne.

PRIM-MINISTRU

DACIAN JULIEN CIOLOȘContrasemnează:

Secretarul general al Guvernului,

Sorin Sergiu Chelmu

București, 30 august 2016.

Nr. 282.

GUVERNUL ROMÂNIEI**PRIM-MINISTRUL****DECIZIE****privind numirea domnului Marius-Haiantz Patriche
în funcția de subsecretar de stat la Departamentul
de Informații și Protecție Internă
din cadrul Ministerului Afacerilor Interne**

Având în vedere Adresa Ministerului Afacerilor Interne nr. 291.557 din 29 august 2016,

în temeiul art. 15 lit. d) și al art. 19 din Legea nr. 90/2001 privind organizarea și funcționarea Guvernului României și a ministerelor, cu modificările și completările ulterioare, precum și al art. 22 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 96/2012 privind stabilirea unor măsuri de reorganizare în cadrul administrației publice centrale și pentru modificarea unor acte normative, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 71/2013, cu modificările și completările ulterioare,

prim-ministrul emite prezenta decizie.

Articol unic. — Începând cu data intrării în vigoare a prezentei decizii, domnul Marius-Haiantz Patriche se numește în funcția de subsecretar de stat la Departamentul de Informații și Protecție Internă din cadrul Ministerului Afacerilor Interne.

PRIM-MINISTRU

DACIAN JULIEN CIOLOȘ

Contrasemnează:
Secretarul general al Guvernului,
Sorin Sergiu Chelmu

București, 30 august 2016.
Nr. 283.

GUVERNUL ROMÂNIEI**PRIM-MINISTRUL****DECIZIE****privind numirea domnului Cătălin Gâdici
în funcția de subsecretar de stat la Departamentul
de Informații și Protecție Internă
din cadrul Ministerului Afacerilor Interne**

Având în vedere Adresa Ministerului Afacerilor Interne nr. 291.559 din 29 august 2016,

în temeiul art. 15 lit. d) și al art. 19 din Legea nr. 90/2001 privind organizarea și funcționarea Guvernului României și a ministerelor, cu modificările și completările ulterioare, precum și al art. 22 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 96/2012 privind stabilirea unor măsuri de reorganizare în cadrul administrației publice centrale și pentru modificarea unor acte normative, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 71/2013, cu modificările și completările ulterioare,

prim-ministrul emite prezenta decizie.

Articol unic. — Începând cu data intrării în vigoare a prezentei decizii, domnul Cătălin Gâdici se numește în funcția de subsecretar de stat la Departamentul de Informații și Protecție Internă din cadrul Ministerului Afacerilor Interne.

PRIM-MINISTRU

DACIAN JULIEN CIOLOȘ

Contrasemnează:
Secretarul general al Guvernului,
Sorin Sergiu Chelmu

București, 30 august 2016.
Nr. 284.

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL AGRICULTURII ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

ORDIN

pentru completarea anexei la Ordinul ministrului agriculturii și dezvoltării rurale nr. 449/2008 privind caracteristicile tehnice, condițiile de folosire a uneltelor admise la pescuitul comercial și metodele de pescuit comercial în apele maritime și continentale

Având în vedere Referatul de aprobare nr. 6.415 din 12 august 2016 al Agenției Naționale pentru Pescuit și Acvacultură și recomandarea Institutului Național de Cercetare-Dezvoltare Marină „Grigore Antipa” Constanța, transmisă prin Adresa nr. 3.503 din 5 august 2016, înregistrată la Agenția Națională pentru Pescuit și Acvacultură cu nr. 6.244 din 5 august 2016, prevederile art. 11 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 23/2008 privind pescuitul și acvacultura, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 317/2009, cu modificările și completările ulterioare, și ale art. 7 lit. Ab) și Af) din Hotărârea Guvernului nr. 545/2010 privind organizarea, structura și funcționarea Agenției Naționale pentru Pescuit și Acvacultură, cu modificările ulterioare,

în temeiul prevederilor art. 10 alin. (5) din Hotărârea Guvernului nr. 1.185/2014 privind organizarea și funcționarea Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul agriculturii și dezvoltării rurale emite următorul ordin:

Art. I. — Anexa la Ordinul ministrului agriculturii și dezvoltării rurale nr. 449/2008 privind caracteristicile tehnice, condițiile de folosire a uneltelor admise la pescuitul comercial și metodele de pescuit comercial în apele maritime și continentale, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 615 din 21 august 2008, cu modificările și completările ulterioare, se completează după cum urmează:

1. **La capitolul II litera B, după punctul 2 se introduce un nou punct, punctul 3, cu următorul cuprins:**

„3. cuști pentru capturat rapană.”

2. **La capitolul IV, după punctul 9 se introduce un nou punct, punctul 9¹, cu următorul cuprins:**

„9¹. *cuști pentru capturat rapană* — unealtă de pescuit de tip capcană închisă, staționară din PVC, prevăzută cu o gură de intrare prevăzută cu plasă cu următoarele caracteristici:

— carcasă PVC: L = 340—450 mm; I = 240—300 mm; h = 300—400 mm;

— gură de intrare rotundă cu diametru de 120 mm;

— guler din plasă cu ochi de 22 mm;

— lest de 1 kg;

— găuri de filtrare cu diametrul de 35 mm;

— urechi pentru prindere saulă.”

Art. II. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

p. Ministrul agriculturii și dezvoltării rurale,
Dumitru Daniel Botănoiu,
secretar de stat

București, 25 august 2016.
Nr. 897.

EDITOR: GUVERNUL ROMÂNIEI

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)

Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.70, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72

Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

5 948368 939257